

شماره: ۱۸۸۷۶.....

تاریخ: ۱۳۹۳/۰۵/۰۶.....

پیوست: .....

بسمه تعالی

سال اقتصاد و فرهنگ، با عزم ملی و مدیریت جهادی گرامی باد

فوری - مهم

معاونین محترم امور عمرانی استانداری های سراسر کشور

موضوع: ابلاغ شیوه نامه اجرایی بندهای ۲-۴ و ۳-۴ تفاهم نامه همکاری مشترک وزارت کشور و وزارت راه و شهرسازی

با سلام و احترام؛

پیرو نامه شماره ۳۱۲۶ مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۰۱ موضوع ابلاغ «تفاهم نامه همکاری مشترک وزارت کشور و وزارت راه و شهرسازی در زمینه عملیات بهسازی، ایمن سازی و نگهداری راه های روستایی کشور» بدینوسیله شیوه نامه اجرایی بندهای ۲-۴ و ۳-۴ تفاهم نامه مذکور وفق تبصره ذیل بند ۳-۴ و بند ۴-۱۲ آن، ابلاغ می شود. لطفاً دستور فرمایید با عنایت به اهمیت و ضرورت موضوع در اسرع وقت نسبت به اجرایی شدن آن در قالب مفاد تفاهم نامه صدرالذکر اقدام لازم معمول شده و گزارش پیشرفت موضوع به صورت هر سه ماه یکبار (وفق بند ۲-۳ تفاهم نامه) به دفتر محترم هماهنگی عمرانی و خدمات روستایی این حوزه معاونت ارسال شود. برگزاری کارگروه استانی برای تدقیق موضوع و تعیین دهیاری های هدف و محورهای ارتباطی و ارسال اطلاعات مربوطه به انعقاد قرارداد همکاری مشترک دهیاری با اداره کل راه و شهرسازی در زمینه نگهداری راههای روستایی در مهلت تعیین شده مزید امتنان است.

محسن کوشش تبار

معاون امور دهیاری ها

رونوشت:

دفاتر امور روستایی و شوراهای استانداریهای کشور برای اطلاع و اقدام لازم

باسمه تعالی

**شیوه نامه اجرایی بندهای ۲-۴ و ۳-۴ تفاهم نامه همکاری مشترک
وزارت کشور و وزارت راه و شهرسازی
در زمینه عملیات بهسازی، ایمن سازی و نگهداری راه های روستایی کشور
(تبیین نحوه همکاری در عملیات عادی و جاری، زمستانی و فوری راه های روستایی)**

بند ۲-۴ تفاهم نامه: اداره کل راه و شهرسازی براساس توانمندی و زمینه های همکاری و با توجه به موقعیت جغرافیایی و اقلیمی روستاهای استان، با رعایت ضوابط و مقررات، نسبت به واگذاری عملیات اجرایی به دهیاری ها یا شرکت های تعاونی دهیاری ها اقدام می نماید.

بند ۳-۴ تفاهم نامه: اداره کل راه و شهرسازی استان می تواند عندالزوم با رعایت ضوابط و مقررات، با شرکت های تعاونی دهیاری ها و یا ساکنین روستا که توسط دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری برای هر پروژه مورد نظر اداره کل راه و شهرسازی استان معرفی می گردند و از توانمندی لازم برخوردارند، جهت عملیات عادی و جاری، زمستانی یا عملیات فوری قرارداد منعقد نماید.

تبصره: کارگروه ملی، شیوه نامه اجرایی عملیات مورد اشاره را ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ مبادله تفاهم نامه تهیه و جهت بهره برداری به کارگروه های استانی ابلاغ خواهد نمود.

۱- تعریف راهداری و نگهداری راه روستایی:

راهداری و نگهداری راه روستایی مجموعه عملیاتی است که بر روی راه و ابنیه فنی، تأسیسات، تجهیزات و حریم مربوط به آن انجام می شود تا وضع راه مطابق زمان ساخت حفظ شود.

بنابراین نگهداری راه روستایی سه هدف مهم زیر را دنبال می کند:

- تقلیل میزان خرابی راه و افزایش عمر آن
- کاهش هزینه های استهلاک وسایل نقلیه با تأمین سطح عبور مناسب و مطلوب
- ایجاد شرایط مناسب جهت تأمین ایمنی تردد

۲- طبقه بندی عملیات نگهداری مدنظر بندهای ۲-۴ و ۳-۴ تفاهم نامه

با توجه به این نکته که بخشی از عملیات های راهداری و نگهداری راه روستایی صرفاً توسط شرکت ها و مجریان متخصص راهداری صورت می پذیرد، عملیات زیر قابل واگذاری به روستاییان یا دهیاری ها در قالب توافق بندهای ۲-۴ و ۳-۴ تفاهم نامه (با بررسی ماشین آلات و امکانات آنها) می باشد:

۱-۲- عملیات عادی و جاری

این نوع عملیات نگهداری به مشخصات و خصوصیات فنی و ترافیکی راه روستایی بستگی ندارد. عملیات قابل واگذاری در قالب تفاهم‌نامه عبارتند از:

- ۱-۱-۲- پاکسازی سطح راه از مواد زائد و لاشه حیوانات
- ۲-۱-۲- تمیز کردن و تجدید حفاری قنوها و ریزش‌برداری در ترانشه‌ها
- ۳-۱-۲- هدایت آب‌های سطح‌الارضی با کانال‌ها، آبروها و پل‌های مربوطه از طریق ایجاد کانال و دریواسیون
- ۴-۱-۲- پاکسازی آبروها و پل‌ها از رسوبات برای هدایت سریع آب‌ها
- ۵-۱-۲- علف‌کشی سطح شانه‌ها و شیروانی خاکریزها
- ۶-۱-۲- تعمیرات جزئی ابنیه فنی
- ۷-۱-۲- حفاظت و تمیز کردن علائم افقی و عمودی
- ۸-۱-۲- شستشو، نقاشی و رنگ‌آمیزی نرده‌ها و جان‌پناه‌های پل‌ها
- ۹-۱-۲- کنار کشیدن وسایل نقلیه‌ای که تصادف نموده‌اند
- ۱۰-۱-۲- نگهداری و آبیاری درختان کاشته شده در حریم راه
- ۱۱-۱-۲- مشارکت در حفظ حریم راه
- ۱۲-۱-۲- شناسایی و رفع نقاط مستعد حادثه در راه
- ۱۳-۱-۲- جلوگیری از تردد بارهای با وزن غیرمجاز

۲-۲- عملیات زمستانی

این نوع عملیات نگهداری به خصوصیات منطقه‌ای راه روستایی بستگی داشته و شامل راه‌هایی می‌شود که در مناطق برفگیر احداث شده‌اند. عملیات قابل واگذاری در قالب تفاهم‌نامه عبارتند از:

- ۱-۲-۲- اعزام اکیپ‌های زمستانی با ماشین‌آلات و تجهیزات در گردنه‌ها و نقاط ارتفاعی
- ۲-۲-۲- نصب تابلوها و علائم لازم برای اطلاع ترددکننده‌ها از راه در زمستان
- ۳-۲-۲- برف‌روبی
- ۴-۲-۲- یخ‌تراشی و یا یخ‌زدایی مکانیکی
- ۵-۲-۲- نمک‌پاشی

۳-۲- عملیات فوری

این نوع عملیات در مواقع زلزله، سیل، رانش، لغزش کوه، سقوط بهمن و به طور کلی وقوع بلایای طبیعی انجام می‌پذیرد. عملیات قابل واگذاری در قالب تفاهم‌نامه عبارتند از:

- ۱-۳-۲- پاکسازی راه از مواد زائد در مواقع زلزله، سیل، رانش، لغزش کوه، سقوط بهمن

۳- نحوه و فرآیند واگذاری عملیات

نحوه و فرآیند واگذاری عملیات مورد اشاره در ماده ۲، باتوجه به موقعیت و شرایط جغرافیایی و اقلیمی هر استان در کارگروه‌های استانی تعیین و به مورد اجرا گذاشته می‌شود.